

Bugün kariyerinden fedakârlık etmeyip annesine en çok ihtiyaç olduğu dönemde bakıcı ve kreşe verilen çocuklar; evladına en çok ihtiyacı olduğu yaşlılık döneminde de evlatları, anne babalarını huzur evine vermektedirler.

Bu Hale Nasıl Geldik?

Bir zamanlar şehirlerde kız çocuklarının okutulmasına “zaman kötü” diyerek karşı çıkılırken kırsal kesimlerde de buna ilaveten ekonomik şartlar gerekçe gösterilmişti. Zamanında değışik mazeretler altında okutulmayan günümüz anneleri, bugün çocuklarını okutmak için sonuna kadar çaba sarf etmektedirler.

“Biz okuyamadık hiç olmazsa sen oku, biz ezildik sen ezilme, kendi ayakları üzerinde dur...” denilerek okutulan bu çocuklar, bugün üniversiteyi bitirip meslek ve kariyer sahibi oldular.

Eskiden kadınların çalışması ayıplanırken izin veren anne baba ya da eşlere farklı tepkiler verilir. Günümüzde ise ev hanımlığı yadırganır hale geldi. Hal böyle olunca günümüz kadınları da en kutsal görev olan annelik görevini ikinci plana atmış erkeğe bağımlı kalmamak, ekonomik güce sahip olmak ve daha özgür yaşamak için okuyup kariyer sahibi olmuşlardır.

Meslek ve kariyer sahibi olduktan sonra birazda hayatımızı yaşayalım diyerek üç dört yılda çalışan bu kızlar, zamanla evlilik için yaşlarının geçmeye başladığını farkına varırlar. Bir yandan evlenmek isterlerken, bir yandan da evlilik ve çocuk bakmak bunları korkutur. Hiç kimsenin sorumluluğunu almadan büyütölüp okutulan bu çocuklar, kendilerinden başkasının hayatını düşünmek onun sorumluluğunu almak onlar için kolay bir iş olmayacaktır.

Çocuğa Kim Bakacak?

Yaşın ilerledi evlen diyenlere genelde; “Evlenmek mesele değil; evlendikten sonra çocuğa kim bakacak?” cevabı verilir. Evet, çocuğa kim bakacak. Annesi ya da kayınvalidesinin bulunduğu yerde yaşayanlar genelde annesi ya da kayın validesine baktırmaktadırlar. Böyle bir imkânı olmayanlar ise ya bakıcıya ya da kreşe vermektedirler.

Şu bir gerçek ki anneanne de olsa babaanne de olsa bir çocuğa hiç kimse annesi kadar sevgi veremez. Şu da bir gerçek ki çocuklarını büyütüp torun sevmesi gereken bu insanlara rahat ettirmek yerine tekrar çocuk baktırmak ya da baktırmaya çalışmak büyük bir haksızlık. Hem anneanne ya da babaannenin yanında büyüyen çocuklar şımarık olacaklarından disiplin sorununu da beraberinden getirecektir.

Fiziksel mi Duygusal İhtiyaç mı?

Bugün anne babalık duygusunu tatmamış birçok kariyerçi, çalışan anneleri rahatlatma adına kimisi bir yaşında, kimisi iki yaşında, kimide de üç yaşında çocuklar kreşe verilebilir diyor. Hiç kimse ağzı süt kokan bu çocuğun anneye ihtiyacı var; bakıcı ve kreşe değil demiyor.

Bu çocuklar en az 4-5 yıl annenin yanında olması ve anne sıcaklığını hissetmesi gerekir. Bu çocuklar günün en verimli saatlerini anne kokusundan uzak, bakıcılarda ve kreşlerde geçirmetedirler. Bu çocukların karınlarını doyuyor olabilir; ancak ruhları aç kalmaktadır.

Çocukların sadece fiziksel ihtiyacı olduğunu düşünen anneler, daha yılını bile doldurmadan çocuğu bakıcı ya da kreşe teslim etmektedirler. Oysa bu çocukların fiziksel ihtiyaçlarından daha çok duygusal ihtiyaçları karşılanması gerektiğini hiç düşün(ül)memektedir.

Kreş ve bakıcıya verilen çocuklarında fiziksel ihtiyaçları her ne kadar karşılanırsa da, duygusal ihtiyaçları istenen şekilde karşılanmadığından bu çocuklar mutlu olamamaktadırlar. Yeteri kadar ilgi ve sevgi görmeyen bu çocuklar, vücut dirençleri güçsüz olacağından daha sık hastalanacaktırlar.

Araştırmacılar, yavru maymunların bulunduğu kafese iki anne maymun postu koyarlar. Birinci

maymunun tüyleri sivri; fakat yavru maymunlara süt verecek şekilde ayarlanır. Diğer maymun ise süt vermeyen; fakat tüyleri pamuk gibi yumuşak olarak ayarlanır.

Gözlem sonucunda yavru maymunların süt içtikleri fakat tüyleri batan maymun postuna sadece karınları doyurmak için yaklaştığı, geri kalan zamanlarını ise tüyleri pamuk gibi yumuşak olan maymun postunun yanında geçirdikleri görülür. (Kaynak: Bayramlık İstemeyen Çocuklar, M. Emin Karabacak, Tebeşir Yayınları, Konya)

Gelişim Sürecinde Çocuğın Yanında Olamamak

Biz annelerin eğitimli, donanımlı ve çalışmalarına karşı değiliz. İslami ölçüler dâhilinde olduğu sürece de kadınların çalışmasını da destekliyoruz. Bizim karşı olduğumuz ağzı süt kokan bu yavruların “Ellerin” eğitmesidir. Biliyorum birçok anne maddi imkânsızlıklardan dolayı çalışıyor. Ben onları burada ayrı tutmak istiyorum. Rabbim onların yardımcısı olsun.

Ama maddi problemi olmayıp; “Ben onca seneyi evde oturup çocuk bakmak için mi okudum!” diyerek çocuğunun büyötmek için en az iki yılı feda etmeyen annelerin gerekçelerini yersiz buluyorum. Ben; hem mesleğimi icra ederim hem çocuğumu büyötürüm diyenler bir koltukta iki karpuz taşınamayacağını bilmelerini gerekir. Oysa şimdiki anneler bırakın iki karpuzu bir koltukta 3-4 karpuz birden taşımaya çalışmaktadırlar.

Bizim kültürümüzde halen erkekler genel anlamda mutfağa girmemektedirler. Bunun sonucunda erkek akşam eve gelince koltuğuna uzanıp elinde kumandası ya da cep telefonu vardır. Oysa anneler akşama kadar çalışıp yorgun argın eve gelecek, eve gelince de adresi doğru mutfak olacak. Bir taraftan yemek, bulaşık, çamaşır gibi ev işlerini yapacak, bir taraftan da çocuklarla ilgilenecek. Tabi buna da ilgilenme dersiniz.

Çalışmayan anneler görevini mükemmel yaptığının iddia etmiyoruz. Çocuk dışarı çıktığı zaman annenin evde olduğunu bilmesi çocuğun kendisini güvende hissetmesini sağlayacaktır. Küçük bir çocuğun annesine; “Anneciğim sen evde olmadığın zaman, benim de eve giresim gelmiyor!” demesi bunu çok daha iyi ifade etmektedir. Bu güvene birde annenin donanımlı olması çocuğun daha bilinçli yetiştirilmesini sağlayacaktır.

Çocuğun gelişim sürecinde özellikle 0-2 yaşlarında annesinin yanında olmaması çocukta bazen telafisi mümkün olmayan problemleri de beraberinde getirecektir. “Anneler çocuklarını tam iki yıl emzirirler. Bu emzirmeyi tamamlamak isteyen içindir...” (Bakara,233). Süt çocukları için özellikle 0-2 yaşları arası temel güven ya da güvensizlik duygusunun kazanıldığı bir dönemdir. Bu dönemi sağlıklı geçirmeyen çocuklar, ilerde kendisi ve çevresiyle güven problemleri yaşayacaktır.

□ Çalışan Annelerin Suçluluk Psikolojisi □

Çalışan anneler işten geldikleri zaman çocuklarıyla yeterince ilgilenemeyecektir. Yeterince ilgilenmeyince de ilgilenme adına çocukların her isteklerini ikiletmeden yerine getirmeye çalışacaktır. Annenin; “Duygusal anlamda annelik yapabiliyor muyum?” endişesi anneleri olduğu kadar çocukları da huzursuz ve güvensiz yapacaktır. Çocuklarına yeterli ilgi gösteremediği zaman da anneler, vicdanen kendilerini suçlu hissedeceğinde çocukların üzerine de aşırı düşmeye başlayacaklardır. Çocukların yersiz ve zamansız isteklerini de ikiletmeden yerine getireceklerdir. Sevgileri yerine parayla satın alınabilecek şeylerle çocukların gönülleri kazanılmaya çalışılacaktır.

Çocuklar, her şeyi alıp ne yapmasını söyleyen anneye değil, yüreğiyle seven ve ne yaptığıyla ilgilenen anneye ihtiyaçları vardı. Paranın verdiği güvenle çocuğa alınan maddi şeyler, çocuklara yetiyor sanılmasın. Çocuklar kendisiyle abartılı ilgilenen, her dediği yapılan, sürekli kucaklayıp öpen anneye değil; yerinde ve zamanında gösterilecek tatlı bir bakış, samimi bir gülüş, içten bir sarılış, sorumluluk verip güvenen ve onu yüreklendiren bir anneye ihtiyacı vardır. Tabi birçok anne kariyer için işten olduğundan yerinde ve zamanında bunları veremeyecektir.

Davranış Eğitiminden Dini Eğitime...

Çocuk eğitiminde hiç kimse annenin yerini tutamaz. Çünkü çocukla anne arasında anne karnına dayanan bir bağ (göbek bağı) vardır. Çocuğun kişilik gelişiminde model alacağı insan çok önemlidir. Çocuk sevgiyi, şefkati, merhameti annesinden öğrenir. Şefkat ve merhametten uzak yetişen çocuklar “Ben” eksenli büyüyeceklerinden şefkat ve merhamet duyguları istenen şekilde gelişmeyecektir. Bu da çocuklarda acımasız, uyumsuz, kendisi ve çevresiyle uyum problemine neden olacaktır.

Annenin çocukların yanında olmaması çocukların davranış eğitimlerinin yanı sıra dini eğitimlerinde de sıkıntı oluşturacaktır. Çünkü çocuklar üç yaşı itibari ile öğrenmeye hazırlık olarak merak duygularından çok soru sorarlar.

Alman Psikolog Hollenbach diyor ki: “Çocukta görünmeyen ve henüz izah edilemeyen çok güçlü bir merak duygusu ve kendine yardım edecek, kendini koruyacak ‘sonsuz bir kuvvet sahibi’ arayışı vardır. Çocuğu dindar yapan, onun içindeki bu sonsuzluğa karşı duyduğu merak ve özlemdir. Ancak bu özlem ve merakın, aile tarafından teşvik edilmesi ve yönlendirilmesi

gerekir.”

Çocukların İlk Öğretmeni Anne babaların Dini Sorumluluğ

Peygamber Efendimiz (s.a.v.): “Cennet annelerin ayakları altındadır.” (Nesâî, Cihad, 6) hadisini göre cenneti kazanmak için anneye; “Öf bile!” (İsrâ,23) denmeyecek ancak şu da gerçek ki anne babasına “Öf bile!” demeyecek evlatları doğurduğunda yetiştireninde anneler olduğunu unutmamak gerekir.

Çocuk doğurmak ve çocuk büyötmek gerçektende zordur. İnsanları hayvanlardan ayıran tek şey anne karnından hiçbir şey bilmeden doğmalarıdır. Çocukların doğumdan sonra eğitimlerinin bir süreç dâhilinde olmasından dolayı tüm sorumluluk anne babalara aittir.

Çocukların ilk ve en büyük öğretmeni annelerdir. Çocuk eğitimi sabır ve fedakârlık gerektireceğinden bu işi anneden başkası yapamayacağından çocukların eğitimini Rabbimizde anne babalara yüklemiştir.

Rabbimiz tarafından “Annelerinin karnından hiçbir şey bilmezken çıkarılan” (Nahl,78) çocukların kalbini İmam-ı Gazali; “Tertemiz, bomboş, saf her şeyi almaya kabiliyetli ve yöneltildiği her şeyi yapmaya meyilli” olarak tarif etmektedir.

Çocukların kalbi bir cevher olduğuna göre bu cevheri de Rabbimiz tarafından kendisine emanet edilen anne babaların yerinde ve zamanında işlemesi gerekir. Çocukların karakter ve kişiliklerinin oluştuğu altı yaşına kadar günün büyük bir bölümünde annelerinin yanında geçirip kalbinin işlenmesi gerekirken annelerin birçoğu kariyerinden dolayı bunu istenen şekilde gerçekleştirememektedir.

“Küçükken öğrenim, taş üzerine yazı yazmak gibidir.” diyen İmamı Gazalî de çocuk eğitimde anne babaların sorumluluklarına işaret ederek şöyle der: “Çocuk, ana-babası elinde bir emanettir. Kalbi, kıymetli bir cevher gibi temizdir. Mum gibi her şekli alabilir. Bütün yazı ve şekillerden uzaktır. Temiz bir toprak gibi olup, hangi tohum atılsa büyür. İyilik tohumu ekilirse din ve dünya saadetine kavuşur. Annesi, babası ve hocası sevabına ortak olur. Şayet fesad tohumu atılırsa helak olur; annesi, babası ve hocası günahına ortak olur.”

Cenab-ı Hakk; “Ey inananlar! Kendinizi ve çoluk çocuğunuzu cehennem ateşinden koruyun; onun yakıtı, insanlar ve taşlardır...” (Tahrim, 66/6) buyurmaktadır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v) ise bir hadisi şeriflerinde şöyle buyurur: “Hiçbir baba evlâdına güzel edep ve terbiyeden daha değerli ve üstün bir miras bırakamaz.” (Tirmizi). “Çocuklarınıza güzel davranıp iyilik ve ikramda bulunuz. Onları en güzel şekilde terbiye ediniz.” (İbni Mace)

Ben Kariyer Peşindeyken Çocuğumu “Eller” mi Eğitiyor?

Cuma, 29 Ocak 2016 18:56

Yine Sevgili Peygamberimiz (s.a.v): “İnsan ölünce, üç ameli dışında bütün amellerinin sevabı kesilir. Sadak-i cariye, kendisinden istifade edilen ilim, arkasından hayır dua eden hayırlı evlat.” (Müslim, Vasiyet,14) buyurmuşlardı.